

Posudek školitelky na diplomovou práci Kristýny Eliášové
(Ne)specifická mužská a ženská sexuální reaktivita: experimentální testování hypotézy
kopulačního pohybu

Předkládaná diplomová práce se zabývá možným vysvětlením nesespecifické sexuální genitální reakce u heterosexuálních žen. Kristýna ve své práci konkrétně pomocí experimentu testuje tzv. hypotézu kopulačního pohybu, tedy zda samotný kopulační pohyb může být odpovědný za nesespecifické genitální reakce žen. Cílem této práce je konkrétně „prozkoumat subjektivní a genitální sexuální reakce u heterosexuálních mužů a žen při sledování kopulačního pohybu u rozdílných živočišných druhů s různou mírou fylogenetické příbuznosti k člověku a zjistit tak, zda kopulační pohyb může být možným vysvětlením nesespecifické sexuální genitální reakce u heterosexuálních žen.“ (str. 9).

Samotná práce má celkem 104 stran a je klasicky dělena na teoretickou a empirickou část. V teoretické části nalezneme nejprve kapitolu týkající se modelů sexuální odezvy u mužů a žen, které jsou klíčové pro pochopení toho, jak sexuologická a psychologická obec postupem času nahlížela proces sexuální odezvy a jak se tato odezva liší u mužů a žen. Ve druhé kapitole Kristýna popisuje mužskou a ženskou sexuální reakci a jednotlivé studie kategorizuje právě na základě toho, jaký nástroj výzkumníci ve svých studiích používali. V poslední kapitole jsou představeny jednotlivé teorie a hypotézy, které vysvětlují možný nesoulad mezi genitální a subjektivní sexuální reakcí žen.

Ve své práci čerpá z více než 130 odborných zdrojů, z nichž je převážná většina tvořena primární zahraniční literaturou. Jednotlivé kapitoly jsou zpracovány velmi přehledně a kvalitně. Překlepů je v práci minimum a celkově se tak teoretická část práce čte velmi dobře.

Pěkně strukturovaným teoretickým úvodem si tak Kristýna otevírá cestu k vlastnímu výzkumu. Ten spočíval v analýze již sesbíraných dat, které byly získány v roce 2021-2022. Samotný experiment, spočíval v měření tělesné a subjektivní vzrušivosti pomocí metody VPG a PPG. Účastníci studie sledovali a hodnotili celkem 11 videostimulů, které zobrazovaly kopulující heterosexuální a lesbický pár a vybrané zvířecí druhy s ohledem k fylogenetické příbuznosti k člověku. Data byla analyzována na vzorku 28 heterosexuálních žen a 30 heterosexuálních mužů. Co se týče samotné analýzy dat, autorka práce volí adekvátní statistické metody korelací a dvoucestné smíšené ANOVY. Výsledky analýz ukázaly, že muži i ženy vykazovali specifický vzorec genitálního sexuálního vzrušení na lidské a nelidské podněty. Zdá se tedy, že samotný kopulační pohyb není dostatečným spouštěčem nesespecifické

genitální sexuální reakce žen a k nespecifické sexuální odezvě je nutná přítomnost dalších vodítek (např. vokalizace). Co se týče samotné diskuse výsledků, díky načtené literatuře studentka dle mého názoru dostatečně interpretuje výsledky své studie, a rovněž na konci práce uvádí její limity a návrhy na další zkoumání.

Na tomto místě bych také ráda vyzdvihla Kristýninu velkou samostatnost a preciznost během psaní celé práce. Přestože Kristýna ode mě vlastně dostala již sesbíraná data, tak se ale zapojila do další a navazující části studie, která byla svým designem velmi podobná původnímu experimentu. Pomáhala nejen při náboru a komunikaci s účastníky výzkumu, ale rovněž se naučila, jak obsluhovat a pracovat s Biopackem a sondou VPG. Po celou dobu naší spolupráce se mi s Kristýnou pracovalo velmi dobře a mohu tedy už jen konstatovat, že jsem ráda, že se rozhodla pokračovat v dalším studiu.

Vzhledem k uvedenému hodnocení práci jednoznačně doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

V Praze 05.09.2023

Mgr. Klára Bártová, Ph.D. et Ph.D.
Fakulta humanitních studií, UK